

POEMA GLOBAL
TONI GIRÓ

Warlike. Atles d'un món difícil

Ca l'Arenas Centre d'Art. Museu de Mataró
17 de juny al 25 de setembre de 2011

WARLIKE. ATLES D'UN MÓN DIFÍCIL

A CURA DE JORDI FONT AGULLÓ I MAGDALA PERPINYÀ

Des d'una perspectiva antropològica, i també sociopolítica, es pot afirmar que les societats occidentals i/o occidentalitzades tenen un marcat tarannà *warlike*. Aquest terme de la llengua anglesa, que es distingeix del seu antònim *warfree*, defineix les comunitats humanes que, en el decurs de la història moderna i contemporània, han articulat el seu *modus vivendi* orientat vers la disposició per a la guerra.

En molts estats europeus actuals, per primera vegada hi ha diverses generacions que no han conegut directament la guerra —la cruesa del combat en primera persona o els sofriments infligits a la població civil—, però, en canvi, la guerra és present arreu: en els mitjans de comunicació, en ficcionalitzacions de caràcter divers (literatura, cinema, jocs d'ordinador...), en les relectures historiogràfiques i recuperacions memorials o museogràfiques que es porten a terme del passat recent, en l'organització "seguritària" de la societat... Tanmateix, malgrat aquesta elevada presència, la guerra, enmig de l'esmicolament postmodern dels nostres dies, és una absència estranya —atès que ha esdevingut una vivència "exportada" i que pateixen en gran mesura altres de més desfavorits—, i es percep allunyada de la nostra existència acomodada. Fins i tot ha esdevingut una qüestió procliu a una certa banalització, i amb freqüència se situa al llindar del camp turístic o de l'aventura simulada.

Les propostes artístiques que es presenten en aquest cicle comparteixen el fet que atenen el fenomen de la guerra i les seves seqüeles com quelcom intrínsec a la forma de viure occidental. La guerra és, en bona mesura, un pilar constituent del sistema socioeconòmic i de l'univers simbolicocultural. A partir d'aquest impuls desvelador, es plantegen quatre exposicions —una compilació crítica o "atles d'un món difícil"— que giren al voltant de diferents aspectes relatius a l'experiència bèl·lica, dins el concepte aglutinador *warlike*.

METALLS PESANTS. 3 TANQUES DE FERRO AMB TEXTOS, 200 X 173 X 105 CM, 2009.

FOC CREUAT. 2 TANQUES DE FERRO AMB TEXTOS, 237 X 221 X 104 CM, 2010.

POEMA GLOBAL. EDICIÓ ENQUADERNADA DE 93 FOTOCÒPIES LÀSER, 23,5 X 41 X 2 CM, 2010.

POEMA GLOBAL. VÍDEO HD, SÈRIE DE 4.048 COMBINACIONS A PARTIR DE 92 PARELLES D'IMATGES DESCARREGADES D'INTERNET , 71 MIN, 2010.

EDICIÓ DE LLIBRE D'ARTISTA. ENQUADERNACIÓ DE 92 PÀGINES IMPRESES AMB IMATGES INKJET, 42 X 21 CM, 2010.

GOLDEN PHEASANT. IMPRESSIÓ DE TINTES SOLUBLES SOBRE PAPER, 125 X 181 CM c/un,2011.

SCORPION STING. IMPRESSIÓ DE TINTES SOLUBLES SOBRE PAPER, 125 X 181 CM C/UN, 2011.

MEMORIAL. VÍDEO HD, 12 MIN, 2011.

METALLS PESANTS. ESTUDI. 2010

>

SCORPION STING
METALLS PESANTS
POEMA GLOBAL

A PARTIR D'UNA TRIA DE TRES NOMS D'OPERACIONS BÈL·LIQUES QUE ASSOCIEN UN METALL AMB LA SEVA PROPIETAT, AMB ALGUN CONCEPTE ABSTRACTE O AMB UN OBJECTE QUE FORMALMENT SI OPOSA (SOLID LEAD, IRON PROMISE I STEEL CURTAIN), PRODUËIXO AQUEST TREBALL ESCULTÒRIC. LA REPRODUCCIÓ DE LES PARELLES DE PARAULES, AMB LLETRES DE FERRO DE CARÀCTER FORTAMENT CONSTRUCTIU, CORONA TRES TANQUES METÀL·LIQUES DE SEGURETAT VIÀRIA. LES TANQUES ES DISPOSEN FORMANT UN TRIANGLE UNIT PER LES SEVES PUNTES QUE CONFIGURA UN ESPAI TANCAT INACCESSIBLE. AQUESTA ÉS UNA DISPOSICIÓ HABITUAL UTILITZADA PER LES POLICIES I COSSOS DE SEGURETAT PER TAL DE PREVENIR RISCOS O IMPEDIR EL PAS EN CONCENTRACIONS I MANIFESTACIONS URBANES.

METALLS PESANTS
Estudi de l'artista, 2009

LES OPERACIONS MILITARS DESENVOLUPADES A PARTIR DE LA 2a GUERRA MUNDIAL S'HAN CARACTERITZAT PER DUR NOMS QUE REFEREIXEN A IDEES ABSTRACTES I SUGGEREIXEN ESCENES D'ORIGEN MITOLÒGIC, VALORS MORALS MAXIMALISTES I CONDICIONS DE FORÇA SUPERIORS. SEMBLA QUE LA INSPIRACIÓ POÈTICA DELS SERVEIS D'INTEL·LIGÈNCIA QUE DECIDEIXEN AQUESTES NOMS HAGI DE SER OSTENTOSAMENT NAÏF PER GARANTIR L'ÈXIT ESTRATÈGIC DE LES OPERACIONS I ELS SEUS OBJECTIUS. L'OBVIETAT I LA MANCA DE QÜALITAT POÈTICA DE LES ASSOCIACIONS QUE AQUESTA VOLUNTAT NOMINALISTA PRODUÏX, ESDEVENEN PROPORCIONALS A LA VIOLÈNCIA EXPLÍCITA I A LA COMPLEXITAT DELS RECURSOS TECNOLÒGICS DESPLEGATS EN ELS OPERATIUS. EL LLISTAT D'AQUESTES OPERACIONS OFEREIX UNA PERVERSA ANTOLOGIA POÈTICA DE BAIXA QÜALITAT.

A PARTIR DEL PROCÉS DE DOCUMENTACIÓ I RECOLLIDA D'IMATGES A INTERNET SOBRE UNA SÈRIE EXTENSA D'OPERACIONS MILITARS I DEL POSTERIOR ANÀLISI DE LES SEVES ASSOCIACIONS DE SIGNIFICAT, ES PRODUÏX UN VÍDEO QUE RELACIONA LES IMATGES DOCUMENTALS QUE CORRESPONEN A LES OPERACIONS, AMB ALTRES QUE APAREIXEN EN ELS MOTORS DE CERCA A L'INTRODUIR LES PARELLES DE CONCEPTES QUE DONEN NOM A LES MATEIXES. LA COMBINACIÓ DE TOTES LES POSSIBILITATS SOBRE LES 180 IMATGES INICIALS, CREA UNA EXTENSA RELACIÓ DE 4.048 ASSOCIACIONS DE POSSIBLES NOUS NOMS.

METALLS PESANTS
Galerie Nord. Kunstverein Tiergarten. Berlin, 2010

METALLS PESANTS. ESTUDIS
IRON PROMISE
STEEL CURTAIN
SOLID LEAD

TONI GIRÓ.

POEMA GLOBAL

Des de fa aproximadament una dècada, la pràctica artística de Toni Giró posa l'accent en les dificultats implícites a la traducció, la qual, per mitjà de jocs de paraules i artificis visuals portats al paroxisme literal, revela la seva imperfecció i, en bona mesura, la seva impossibilitat. La traducció és, doncs, una al·legoria de les carències comunicacionals, sovint deliberades, que afecten l'esfera pública. En molts casos, les obres expressen la pèrdua de sentit dels mots i mostren les resignificacions que poden adoptar aquests mots situats en contextos que no són els seus. Tot plegat tindria una causalitat que s'hauria de buscar en els usos i abusos de què és objecte el llenguatge escrit. Així mateix, en el món contemporani, eminentment audiovisual, els llenguatges de la imatge esdevenen màquines il·lusionistes en què manipulacions i instrumentalitzacions són moneda corrent de canvi.

La insistència en aquest camí ha portat Toni Giró a un terreny que sap que està adobat per a l'acció comunicativa perversa. Concretament, es tracta de l'univers bèl·lic, omnipresent en el nostre àmbit occidental, però, per contra, vist amb distància, com si no tingués res a veure amb el nostre hipotètic benestar. D'aquesta manera, tot arribant a una concreció conceptual i senzillesa formal com mai havia fet anteriorment, ha confegit una obra que té com a columna vertebral l'"aventura bèl·lica" de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat. Ironia i humor subtil li serveixen per a erigir un "poema global" en què la guerra es manifesta, malgrat la retòrica "bonista" imperant, com a eix estructurant de les nostres vides. En aquest sentit, el "poema global" esdevé una proposta artística polièdrica, amb derivades diverses: des de la fotografia fins a la tridimensionalitat escultòrica, passant pel videoart.

Així doncs, de la mateixa manera que surrealistes i dadaïstes apel·laven a l'atzar com a factor poètic creatiu, Toni Giró crea, a partir d'un objecte trobat —la denominació de múltiples operacions militars i les seves suposades imatges associades—, una obra transversal i paròdica. La capacitat de vincular imatges disperses trobades a la xarxa amb uns enunciats textuals no menys dispersos li permeten crear un atlas, una mena de compilació crítica que reuneix l'associació d'una escena visual

GOLDEN PHEASANT
FOC CREUAT

FOC CREUAT. ESTUDI.

2010

amb un text aparentment innocu traduït literalment de l'anglès que sovint oculta violència, dolor i mort. Golden Pheasant per "faisà daurat", Urgent Fury per "fúria urgent" i Joint Endeavor per "acció conjunta" són alguns exemples d'aquesta concepció d'atles que es construeix a partir d'un pensament associatiu entre text Toni Giró i imatge i entre imatge i imatge. Una obra, sens dubte, que recorda els fotomuntatges en què es va gairebé especialitzar el Bertolt Brecht exiliat en els seus diaris de treball o en l'edició d'una obra més compacta sobre el fet de la guerra i les seves seqüeles, com és l'atles fotogràfic Krirgfibel o Abecedari de la guerra. Imatges ampliades extretes d'Internet, peces escultòriques que parcel·len i privatitzen de manera agressiva l'espai, combinació aleatòria d'imatges bèl·liques baixades també de la xarxa, noms d'operacions militars que es corresponen amb aquelles instantànies i imatges no bèl·liques allunyades del que connota el sintagma configuren un poema global crític que es fonamenta en el desconcert que proporciona l'associació d'imatges discordants amb títols no menys contradictoris. La guerra es passeja per l'imaginari col·lectiu i s'arrela en una Europa travessada per la barbàrie i l'extermini tal com es mostra en el vídeo Memorial, en què els noms inversemblants, però reals, d'operacions militars són dits desordenadament en una acció filmada i protagonitzada pel mateix Toni Giró en el Monument als jueus assassinats a Europa de Berlín, és a dir, en el laberint metafòric per antonomàsia d'una modernitat esfondrada per les seves paradoxes i incongruències.

URGENT FURY

POEMA GLOBAL
Galerie Nord. Kunstverein Tiergarten. Berlin, 2010

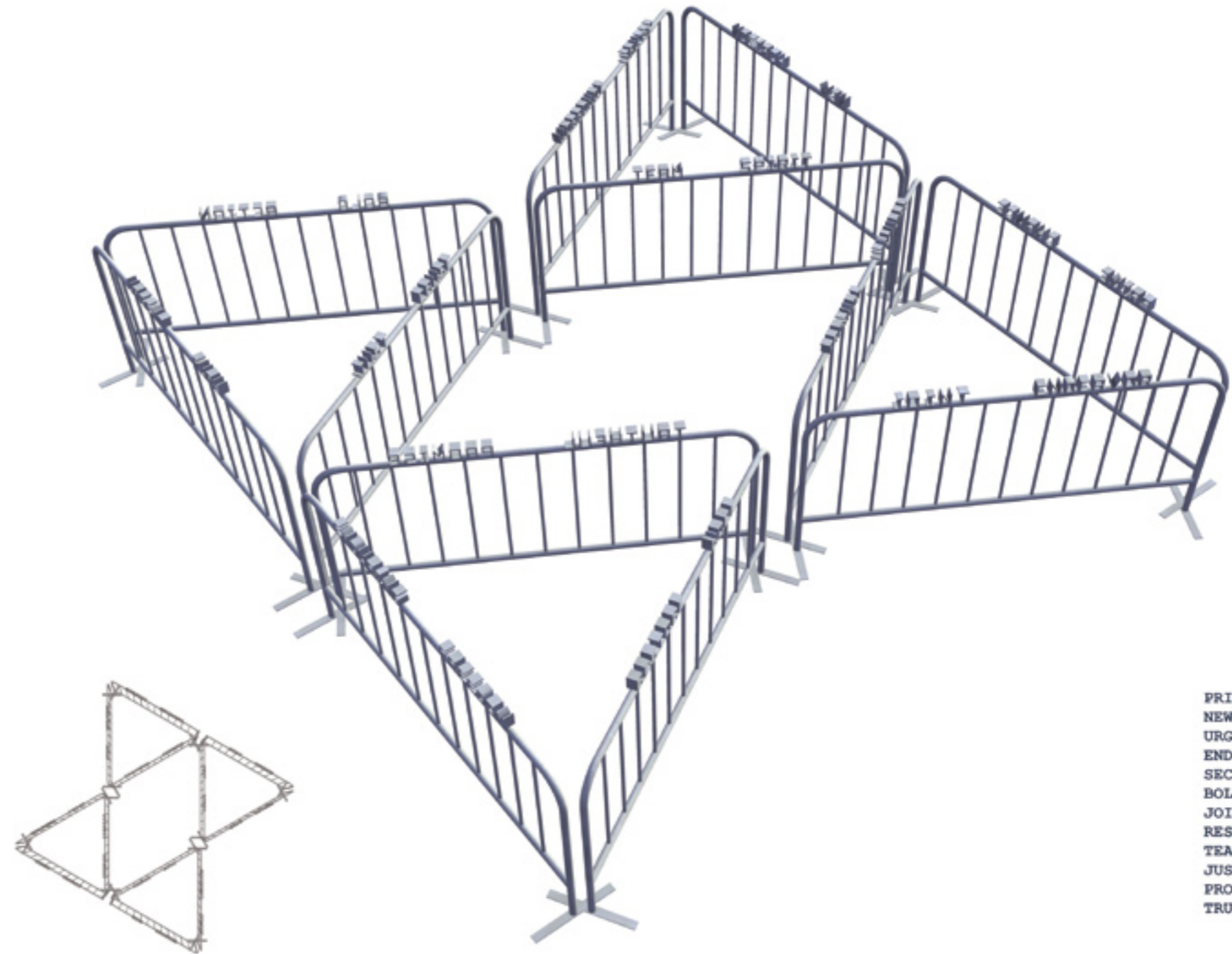
Vistes generals de l'exposició a Ca l'Arenes. Museu de Mataró

ORNAMENT I DELICTE 2011
Dibuixos 3D sobre paper mil·limetrat. 44 x 29,7 cm

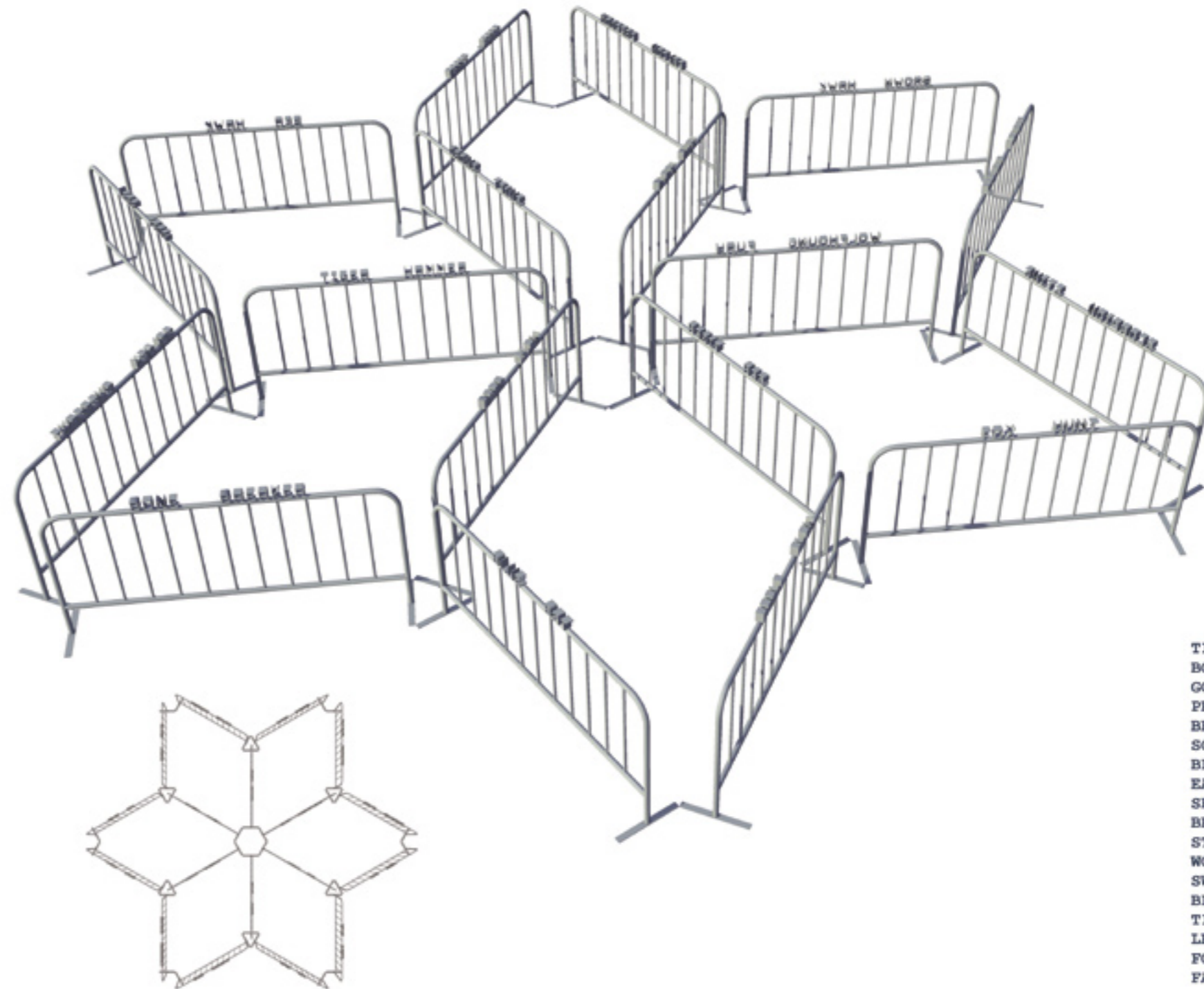

EL 1908, ADOLF LOOS VA ESCRIURE L'ASSAIG ORNAMENT I DELICTE, UNA DURA CRÍTICA A LA DECORACIÓ GRATUÏTA DELS OBJECTES QUOTIDIANS EN LA QUAL AFIRMAVA QUE, EN EL FUTUR, L'HOME SERIA CAPAÇ DE LLIURAR-SE DE L'ORNAMENT QUE CONSIDERAVA "UNA CÀRREGA PER A LA SOCIETAT". D'UNA MANERA ANÀLOGA, TAL COM L'ORNAMENT AMAGA LA MANCA DE CONTINGUTS AMB LA RETÒRICA, LA DERIVADA BEL·LICISTA JUSTIFICA DARRERA DE LA RETÒRICA ECONÒMICA ELS EQUILIBRIS GEOESTRATÈGICS DE LA POLÍTICA MUNDIAL.

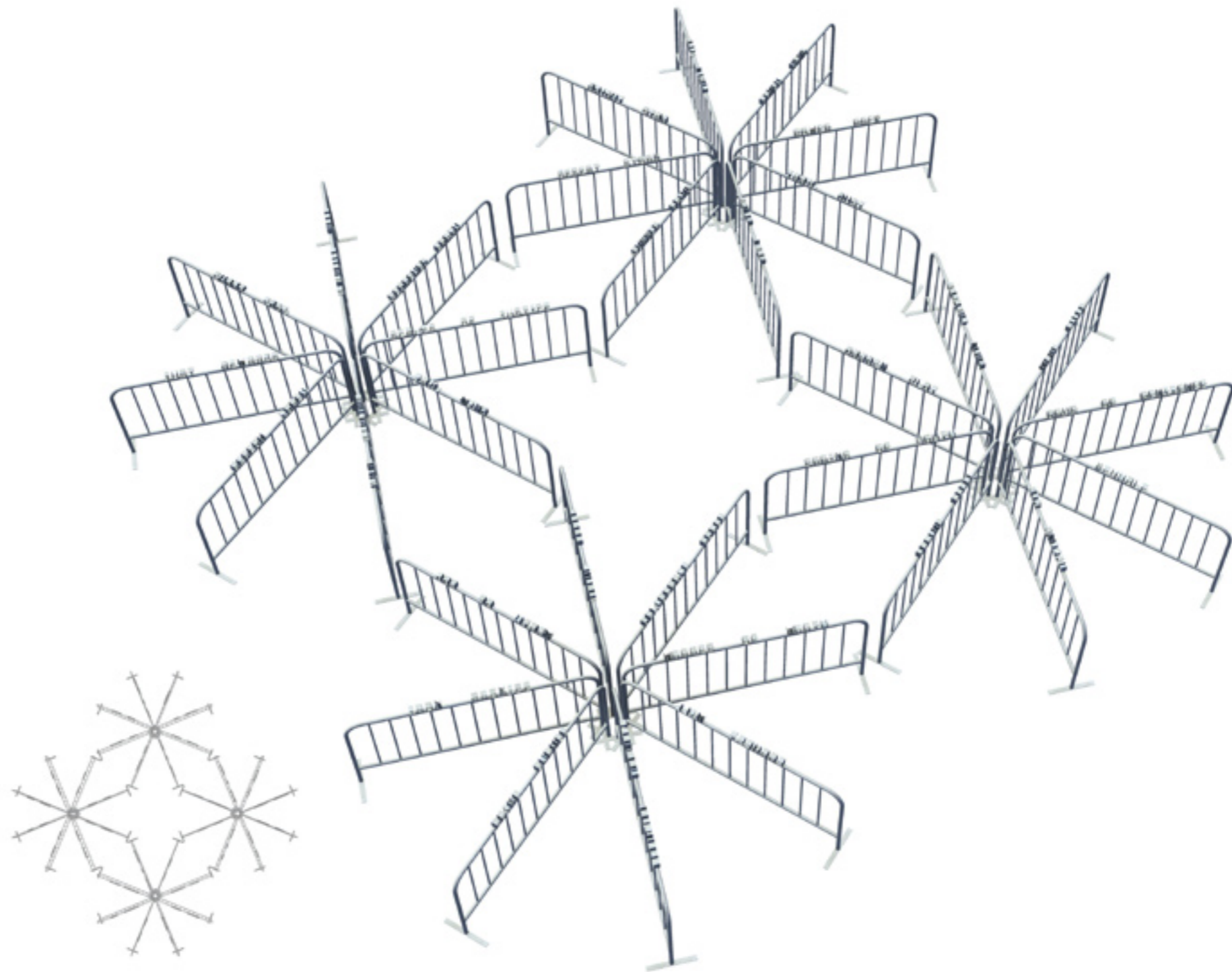
AQUESTA SÈRIE DESENVOLUPA UN CONJUNT DE TREBALLS, EN EL QUALS LES TANQUES, COM A MÒDULS URBANS, ESDEVENEN SINTAGMES D'UN ORDRE COMPOSITIU ORNAMENTAL QUE INCORPORA ELS NOMS D'ALGUNES DE LES PRINCIPALS OPERACIONS MILITARS DELS SEGLES XX I XXI, AGRUPATS EN DIVERSES RELACIONS I CORRESPONDÈNCIES SEMÀNTIQUES. AQUESTS TREBALLS ES PRESENTEN COM A ESTUDIS PER A L'OCCUPACIÓ SITUACIONISTA DE L'ESPAI PÚBLIC, DES D'UNA ACTITUD ANTIMONUMENTALISTA.

PRIME CHANCE
NEW HORIZON
URGENT FURY
ENDURING FREEDOM
SECURE TOMORROW
BOLD ACTION
JOINT ENDEAVOR
RESTORE HOPE
TEAM SPIRIT
JUST CAUSE
PROVIDE COMFORT
TRUTHFUL PROMISE

TIGER HAMMER
 BONE BREAKER
 GOLDEN PHEASANT
 PRAYING MANTIS
 BEAR CLAW
 SCORPION STING
 BLACK BUCK
 EAGLE CLAW
 SEA HAWK
 BROWN HAWK
 STEEL TIGER
 WOLFHOUND FURY
 SWIFT SWORD
 BLUE BAT
 TIGER HAMMER
 LEAP FROG
 FOX HUNT
 FALCON FREEDOM

IRON PROMISE
 PRIME CHANCE
 EARNEST WILL
 JOINT FORGE
 WRATH OF GOD
 KEYHOLE
 JUST REWARDS
 DESERT STORM
 POWER PACK
 FREQUENT WIND
 BIG SWITCH
 ARC LIGHT
 SOLID LEAD
 IRON TRIANGLE
 ENHANCE PLUS
 RANCH HAND
 SUMMER RAINS
 SCORCHED EARTH
 BEACON TORCH
 DARING REBEL
 WAVE RIDER
 SHARP EDGE
 TAIL WIND
 TRAIL DUST
 BRIGHT STAR
 SPRING OF YOUTH
 GARDEN PLOT
 WRAPES OF WRATH
 ESENTIAL HARVEST
 DELIBERATE FORCE
 DAYS OF PENITENCE
 SCALES OF JUSTICE

MEMORIAL
GOLDEN PHEASANT
FOC CREUAT

A hand holding a small, reflective metal sphere against a dark background. The sphere is highly reflective, showing distorted reflections of the surrounding environment. The hand is positioned in the center-right of the frame, with the thumb and index finger visible, gripping the sphere. The background is dark and textured, possibly a wall or a surface with some light patterns.

PROMESA DE FERRO	GUARDIA DEL JOC	RESTAURAR L'ESPERANÇA	MOSSEGADA D'ÓS	IRA DE DÉU	ESPASA RÀPIDA
FAISÀ DAURAT	GRAND SLAM	TERRA ARRASSADA	BEAU DIDDLEY	ESTRELLA BRILLANT	MARTELL TIGRE
RAÏM DE LA IRA	TRIANGLE DE FERRO	TREN LLUENT	GÀBIA DE CASTOR	FORAT DEL PANY	RIU DE POLS
TORMENTA DEL DESERT	MANTIS RELIGIOSA	LLUM DE TORXA	ESCUT DEL DESERT	DEMÀ SEGUR	CIUTAT BUIDA
TRO RODANT	SALT DE GRANOTA	REBEL CORATJÓS	DONAR COMFORT	PRIMAVERA DE LA	FOSAR GRAN
FÚRIA URGENT	OCASIÓ PRINCIPAL	CAUSA JUSTA	GESPA DE NÍQUEL	JOVENTUT	DECISIÓ CLARA
ALIMENTADOR	SENYORS DEL MAR	TRISTESA	AIGUA DE LLUNA	DIES DE PENITÈNCIA	SALTADOR DE PUCES
VENT FREQUËNT	ARQUER ÀGIL	ESTERIT D'EQUIP	JUSTA RECOMPENSA	CAÇERA DE GUINEUS	FINESTRA OBERTA
TIGRE D'ACER	ALÇAR NADONS	GENET DE L'ONA	NOTÍCIA BOMBA	CINÈTIC	HARRY EL BRUT
GRAN INTERRUPTOR	MARINER AUDAÇ	MOSCA BLAVA	ÀLIGA NOBLE	FIBLÓ D'ESCORPÍ	ESCALES DE JUSTÍCIA
DESIG FERVENT	FORÇA DELIBERADA	NOU HORIZÓ	REBOBINAR	FÚRIA DE FERRO	TRO FANTASMA
CAUSA JUSTA	VOL DESAUTORITZAT	VORA AFILADA	FAMFARRIA DE FOCS	MARTELL DE FERRO	FORAT DE ROCA
ARC DE LLUM	LLIBERTAT DURADORA	MONITOR DEL CEL	RECERCA VERDA	FÚRIA DEL DUC	TRENCALÒS
PLOM SÒLID	REALÇAR MÉS	VENT DE CUA	CINTA GROGA	PROMESA VERITABLE	JUSTÍCIA COMBINADA
CORTINA D'ACER	COLLITA ESSENCIAL	HOME PETIT	GEL NEGRE	BAGDAD ÉS BONICA	HOME PETIT
PICA I CORRE	DARD FLAMEJANT	BOMBARDEIG DE FERRO	GRAÓ ALT	ACCIÓ AUDAÇ	PICADA D'AVESPA
URPA D'ÓS	CIM DE LA FORTIFICACIÓ	PICADA D'AVESPA	SOMNIS DE CANONADES	FALCÓ MARRÓ	SOMRIURE ÀRTIC
BELLA BATERIA	FORJA CONNECTADA	FÚRIA DEL DUC	TRAMPA PER RATES	BOTIGA DE PORCELANA	VAGÓ DE FUM
CÈRVOL NEGRE	DONAR COMFORT	PETER PAN	MAREA ROJA	CATIFA FRESCA	VENT MALALT
CASCADA DEL CEDRE	MOSSO DE GRANJA	GUERRER PORPRA	ASSEU-TE	LLIBERTAT DE FALCÓ	ACCIÓ AUDAÇ
GLACIAR ANSIÓS	FALCÓ DE MAR	LLUM DE MATÍ	HEURA SERPENTEJANT	ESCOMBRADA NETA	JUSTÍCIA REGULAR
URPA D'ÀLIGA	TIGRE DE MAR	CORS BLAUS	GRILL DE MANDARINA	VACANCES DE	PONT DE FERRO
	PLUGES D'ESTIU	LLUM D'ESTRELLA	POLS DEL CAMÍ	PRIMAVERA	COMPTE FINAL

EL MEMORIAL DE L'HOLOCAUST A BERLIN CONSTITUEIX UN FET ESCULTÒRIC I URBANÍSTIC QUE PRETEN UNA APROXIMACIÓ POÈTICA SINGULAR SOBRE LA HISTÒRIA I LES VÍCTIMES D'AQUEST EXTERMINI. ALLUNYANT-SE DE SOLUCIONS DE RETÒRICA MERAMENT ARXIVÍSTICA, EL SEU VALOR RAU EN EL FORT POTENCIAL D'ABSTRACCIÓ METAFÒRICA. LES POLÈMIQUES I ELS DEBATS PRESENTS EN LA SOCIETAT ALEMANYA I EN EL SI DE LES AGRUPACIONS DE VÍCTIMES ARRAN D'AQUESTA PROPOSTA, VAN CONDUIR A UN INTENS EXERCICI SOCIAL I POLÍTIC SOBRE LA GESTIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA. LA TRAMA LABERÍNTICA DELS BLOCS MONOLÍTICS DE CIMENT SUGGEREIX ELS ITINERARIS A RECÓRRER PER PRENDRE CONSCIÈNCIA DE LA RESPONSABILITAT INDIVIDUAL I COL·LECTIVA EN ELS DRAMES DE LA HISTÒRIA.

AMB LA CÀMARA MUNTADA AL BRAÇ, FAIG UN PASSEIG A L'INTERIOR D'AQUEST ENTORN. LA CÀMARA ENREGISTRA UN PLA SEQÜÈNCIA, UN PRIMERÍSSIM PLA DE LA MÀ MOVENT CONTÍNUAMENT DUES BOLES METÀL·LIQUES LLUENTS A L'INTERIOR DEL PALMELL. LES BOLES REFLECTEIXEN EL CONTRACAMP DE L'ACCIÓ, EL SEU CONTEXT ESPACIAL. EL SO DEL SEU FREGAMENT ES BARREJA TAMBÉ AMB EL DE L'ENTORN. MENTRE FAIG AQUEST EXERCICI CINÈTIC, INTENTO RECORDAR I ANOMENAR EL MAJOR NOMBRE POSSIBLE DE NOMS D'OPERACIONS MILITARS. L'ACCIÓ FINALITZA QUAN ES RETORNA DE NOU AL PUNT ON S'HA INICIAT. LA CIRCULARITAT DEL RECORREGUT COMPLETA EL MOVIMENT CIRCULAR EN EL PALMELL DE LA MÀ. LES BOLES ES DESEN EN EL SEU ESTOIG COM UNA EINA MÉS DE L'ACTIVITAT PRODUCTIVA LLIGADA A LA CREACIÓ.

LA REPETICIÓ DEL MATEIX GEST GIRATORI DURANT TOT EL RECORREGUT CREA UNA SUSPENSÍO HIPNÒTICA DEL TEMPS. L'ESPAI GIRA DINS EL PALMELL DE LA MÀ A PARTIR DEL REFLEX EN LES BOLES. AQUESTA MOTRICITAT AUTOMATITZADA ESDEVÉ UNA GESTUALITAT RITUAL QUE ADQUIREIX UNA INTENCIÓ SIMILAR A LA D'ALGUNES PRÀCTIQUES DE MEDITACIÓ, QUE CONVERTEIXEN EN AUTOMÀTICS CERTS GESTOS QUE SÓN AL MATEIX TEMPS CONSCIENTS. LA PROFUNDA SENSIBILITZACIÓ DEL SENTIT ESPACIAL I DEL TEMPS LLIGATS AL COS PERMETEN INTENSIFICAR L'EXPERIÈNCIA POÈTICA D'UN ESPAI DE COMMEMORACIÓ.